

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 18C/33/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5720204267
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Helena Menichová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2020:5720204267.1

Uznesenie

Okresný súd Martin v spore navrhovateľov: X/ L. K., J.. XX.XX.XXXX, G. O. Z. XXX, XXX XX O. K. S. a X/ Z. K., J.. XX.XX.XXXX, G. O.É. Z. XXX, XXX XX O. K. S., obaja zastúpení: JUDr. Roman Jurík, advokát, so sídlom M. Flengera 4, 940 01 Nové Zámky, IČO: 40 353 729, proti žalovanej: ČSOB stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom Žižkova 11, 811 02 Bratislava, IČO: 35 799 200, v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

- I. Návrh žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol doručený súdu dňa 06.10.2020, sa zamietá.
- II. Žalovanej sa právo na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia doručeným súdu dňa 06.10.2020 sa navrhovatelia 1/ a 2/ domáhali nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd žalovanej uložil povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam zapísaným na X. Č.. XXX vedenom Q. Ú.V. S. K. H. Ú. Y. Z., Q. Y. Z., a to stavba, rodinný dom so N..Č.. XXX, na pozemku N. K..Č.. XXX/X M. K. U. K..Č.. XXX/ X N. I. XXX S. X, O. K. L.; K..Č.. XXX/X N. I. XXX S., O. K. L. K. M. J..

2. V dôvodoch podaného návrhu uviedli, že so žalovanou uzatvorili dňa 28.12.2006 zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX, na základe ktorej sa žalovaná zaviazala poskytnúť medziúver s istinou vo výške 1.500.000,00 Sk (49.790,88 eur) a navrhovatelia sa zaviazali splácať vklady na stavebné sporenie mesačne vo výške 3.900,00 Sk (129,46 eur) a úroky z úveru vo výške 7.650,00 Sk (253,93 eur). V ten istý deň navrhovatelia uzatvorili so žalovanou zmluvu o zriadení záložného práva č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX-J., ktorou zabezpečili pohľadávku zo zmluvy o mimoriadnom medziúvere nehnuteľnosťami zapísanými na X. Č.. XXX (bližšie označené v ods. 1 uznesenia). Navrhovatelia sa dostali do omeškania so splácaním úroku z úveru a so splácaním sporenia. Žalovaná preto listami z 03.06.2014 odstúpila od zmluvy.

3. Neskôr sa žalovaná pokúsila o výkon záložného práva. Pri obrane pred výkonom záložného práva boli navrhovatelia neúspešní, pretože Okresný súd Martin ich žalobu o určenie neexistencie záložného práva zamietol rozsudkom č.k. 15C/167/2015-257, ktorý bol potvrdený Krajským súdom v Žiline rozsudkom č.k. 10Co/141/2017-303. Žalobcovia (navrhovatelia) podali dovolanie, ktoré Najvyšší súd SR uznesením sp.z. 1 Cdo 106/2018 odmietol. V konaní 15C/167/2015 bolo po podaní odvolania uznesením Krajského súdu v Žiline č.k. 8Co/401/2015-124 nariadené predbežné opatrenie, ktorým súd žalovanej dočasne zakázal výkon záložného práva. Žalovanej sa preto záložné právo nepodarilo vykonať.

4. Žalovaná podala žalobu proti navrhovateľom o zaplatenie sumy 65.021,82 eur, ktoré sa viedlo na tunajšom súde pod sp.zn. 7Csp/81/2017, ako pohľadávku zo zmluvy č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX zabezpečenú záložným právom k nehnuteľnostiam na základe zmluvy o zriadení záložného práva.

Zamietavým výrokom rozsudku Okresného súdu Martin č.k. 7Csp/81/2017-372 v spojení so zmeňujúcim zamietavým výrokom rozsudku Krajského súdu v Žiline č.k. 7Co/256/2019-483 došlo k zamietnutiu žaloby v celom rozsahu, s právoplatnosťou dňa 25.06.2020.

5. Žalovaná opätovne pristúpila k výkonu záložného práva. Spoločnosť AUKČNÁ SPOLOČNOSŤ s. r. o. ako dražobník doručila navrhovateľom výzvu na umožnenie obhliadky nehnuteľností na základe návrhu žalovanej na dobrovoľnú dražbu.

6. Ďalej uviedli, že po zamietnutí žaloby, ktorou sa žalobcovia domáhali určenia neexistencie záložného práva a s tým spojeného zániku predbežného opatrenia nariadeného Krajským súdom v Žiline došlo medzičasom k podstatnej zmene skutkového a právneho stavu. Pred niekoľkými mesiacmi došlo k právoplatnému skončeniu súdneho konania, v ktorom si žalovaná uplatňovala pohľadávku zabezpečenú záložným právom, ktoré sa teraz chystá vykonať. Bola ale v konaní úplne neúspešná. Konanie žalobkyne spočívajúce v uplatňovaní záložného práva, ktorým bola zabezpečená pohľadávka, o ktorej už súd rozhodol právoplatným zamietavým rozsudkom, je potrebné považovať za nelegálne a takého konanie predstavuje hrubé nerešpektovanie právoplatného rozhodnutia súdu. Majú za to, že pohľadávka žalovanej neexistuje, preto nie sú žalovanej povinní zaplatiť nič. Záložné právo ako akcesorický záväzok je závislé od hlavného záväzku a ak neexistuje hlavný záväzok, nemôže existovať ani akcesorický záväzok. Právna úprava výkonu záložného práva ale umožňuje záložnému veriteľovi vykonať záložné právo mimosúdne. Osobám dotknutým takýmto konaním, preto neostáva iné, než obrátiť sa na súd a dožadovať sa súdnej ochrany, a to aj napriek tomu, že v konaní o zaplatenie pohľadávky boli už raz úplne úspešní. Ak nemožno pohľadávku vymáhať následkom rozhodnutia súdu, musí platiť nevymáhateľnosť pohľadávky vo vzťahu k všetkým druhom vymáhania, teda aj vo vzťahu k vymáhaniu výkonom záložného práva. Z tohto hľadiska považujú záložné právo za zaniknuté, pričom sú toho názoru, že na takýto skutkový stav treba aplikovať analogicky ust. § 151md ods. 1 Občianskeho zákonníka o zániku záložného práva následkom zabezpečenej pohľadávky.

7. Navrhovatelia sa podaným návrhom domáhajú nariadenia neodkladného opatrenia podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) po skončení konania vedeného pod sp.zn. 7Csp/81/2017. S poukazom na § 325 ods. 1 CSP majú za to, že osvedčenie nároku je dané skutkovým stavom, ktorý je natoľko jasný, že už oboznámenie sa s listinami, najmä s rozsudkom č.k. 7Csp/81/2017-372 a rozsudkom č.k. 7Co/256/2019-483 postačuje na úplné zistenie skutkového a právneho stavu. Potrebu dočasnej úpravy pomerov navrhovateľa dôvodili bezprostrednou hrozbou straty vlastníctva k ich nehnuteľnostiam, ktoré sú zároveň ich obydliím s poukazom na skutočnosť, že žalovanej žiadna ujma nehrozí, keďže si uplatňuje fakticky neexistujúce záložné právo.

8. Navrhovatelia sú toho názoru, že v tomto prípade nejde o prekážku rozhodnutej veci aj keď v konaní sp. zn. 15C/167/2015 došlo k zániku predbežného opatrenia, nakoľko došlo k podstatnej zmene skutkového a právneho stavu, ktorá nastala právoplatnosťou rozsudku č.k. 7Csp/81/2017-372 v spojení s rozsudkom č.k. 7Co/256/2019-483.

9. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

10. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

11. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa § 325 ods. 2 CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby
písm. c) nenakladala s určitými vecami alebo právami
písm. d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

13. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne

osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

14. Podľa § 326 ods. 2 CSP, k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

15. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

16. Podľa § 328 ods. 2 prvá veta CSP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326.

17. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

18. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

19. Podľa § 329 ods. 3 CSP, ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

20. Ako dôkazy na podporu svojich tvrdení navrhovateľa pripojili k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia Zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX (č.l. 5-7), sadzobník poplatkov a odmien za poskytnuté služby (č.l. 8), úverové podmienky pre fyzické osoby (č.l. 9), Zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX-J. (č.l. 11-13), uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 8Co/401/2015-124 (č.l. 16-18), rozsudok Okresného súdu Martin č.k. 15C/167/2015-167 (č.l. 19-24), rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 10Co/141/2017-313 (č.l. 25-29), rozsudok Okresného súdu Martin č.k. 7Csp/81/2017-372 (č.l. 30-33), rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 7Co/256/2019-483 (č.l. 34-41), výzvu AUKČNEJ SPOLOČNOSTI s.r.o. zo dňa 07.09.2020 (č.l. 42) a výpis z listu vlastníctva č. 505 (č.l. 43-45).

21. Dňa 28.12.2006 uzatvorila žalovaná ako veriteľ s navrhovateľom 1/ako dlžníkom a navrhovateľkou 2/ ako spoludlžníkom Zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX, na základe ktorej žalovaná poskytla navrhovateľom 1/ a 2/ mimoriadny medziúver pod č. 17163914 vo výške 1.500,000,00 Sk a tiež stavebný úver pod č. 475747204 vo výške 150.000,00 Sk.

22. Zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam č. 17163914/475747204-N1, uzatvorenou medzi navrhovateľmi 1/ a 2/ ako záložcami a žalovanou ako záložným veriteľom dňa 18.12.2006 sa zmluvné strany dohodli o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam vo vlastníctve navrhovateľov v spoluvlastníckom podiele 1/1, evidovaných na X. Č.. XXX, nachádzajúcich sa v katastrálnom území Y. Z., Q. Y. Z., a to k stavbe - rodinný dom so súp.č. 139 na pozemku parc.č. 390/3 a pozemkom - K.Č.. XXX/X N. I.Ý. XXX S., O. K.: L., V. K.: U. M. K. Č.. XXX/X N. I. XXX S., O. K.: L. K. M. J., V. K.: U. (článok I. zmluvy) na zabezpečenie pohľadávky žalovanej zo Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX (článok II. zmluvy). Podľa článku V. zmluvy záložné právo vyplývajúce zo zmluvy zaniká: a) úplným zaplatením pohľadávky spolu s úrokmi, poplatkami a všetkými účelne vynaloženými nákladmi ako aj ostatnými záväzkami vyplývajúcimi zo zmluvy, b) vzdaním sa záložného práva záložným veriteľom, c) zánikom predmetu záložného práva a d) okamihom, keď nastanú iné skutočnosti, na základe ktorých zaniká záložné právo podľa zákona alebo tejto zmluvy. V článku IV. zmluvy sa zmluvné strany dohodli, že v prípade ak dlžník nebude riadne a včas splácať zabezpečenú pohľadávku záložného veriteľa, záložný veriteľ je oprávnený začať výkon záložného práva a uspokojiť svoju pohľadávku výťažkom z predaja predmetu záložného práva, a to spôsobmi: a) priamym predajom tretej osobe a b) vyhlásením obchodnej verejnej súťaže v zmysle § 281 Obchodného zákonníka, alebo na dobrovoľnej dražbe podľa zákona č. 527/2002 Z.z..

23. Z predloženého výpisu z X. Č.. XXX, I. Q. Ú. S., H. Q., K. H. Ú. Y. Z., Q. Y. Z., Q. S. vyplýva, že navrhovateľa 1/ a 2/ sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností (označených v odseku 1),

teda nehnuteľností, ktoré sú predmetom konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Na nehnuteľnosti je zriadené záložné právo zapísané vkladom do katastra nehnuteľností dňa 15.01.2007 pod č. 4720/2006, na základe Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam č. XXXXXXXXX/XXXXXXXXXX-J., na ktorej je tiež vyznačený zápis o povolení vkladu.

24. Zisťovaním na katastrálnom portáli súd zistil, že údaje uvedené v ods. 24 uznesenia sú platné aj k 29.10.2020.

25. Z predloženej výzvy zo dňa 07.09.2020 súd zistil, že návrhom na vykonanie dražby žalovaná iniciovala začatie výkonu dražby u spoločnosti AUKČNÁ SPOLOČNOSŤ s.r.o., ktorá touto výzvou vyzvala navrhovateľov na sprístupnenie nehnuteľností zapísaných na X. Č.. XXX, ktoré sú predmetom záložného práva za účelom vykonania obhliadky pre účely jej ohodnotenia.

26. Navrhovatelia v návrhu poukázali na súdne konania strán sporu vedené na tunajšom súde pod sp.zn. 15C/167/2015 a sp.zn. 7Csp/81/2017. Z obsahu súdnych spisov týchto konaní ako aj z predložených listinných dokladov týkajúcich sa týchto konaní zistil súd nasledovné:

27. V spore vedenom pod sp.zn. 15C/167/2015 sa viedlo konanie o určenie neexistencie záložného práva. Žalobu podali navrhovatelia 1/ a 2/ (v konaní 15C/167/2015 žalobcovia) proti žalovanej. Konanie právoplatne skončilo dňa 02.01.2018 rozsudkom súdu prvej inštancie č.k. 15C/167/2015-257 zo dňa 14.12.2016 v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu č.k. 10Co/141/2017-313 zo dňa 26.10.2017 tak, že súd žalobu zamietol, pričom v konaní bolo ustálené, že na základe úverovej zmluvy č. 17163914/475747204 vznikla žalovanej pohľadávka voči žalobcom, ktorá je zabezpečená záložným právom, ktoré vzniklo zákonom vyžadovaným spôsobom. Záložnú zmluvu XXXXXXXXX/XXXXXXXXXX-J. súd vyhodnotil ako platne uzavretú so všetkými zákonom vyžadovanými náležitosťami (odsek 23 odôvodnenia rozsudku č.k. 10Co/141/2017). Žalovaná od úverovej zmluvy odstúpila, avšak pohľadávka z úveru nezanikla, pretože dôvod zániku záložného práva v dôsledku odstúpenia od zmluvy Občiansky zákonník neupravuje (§ 151 md ods. 1 OZ) a teda záväzok žalobcov ako dlžníkov nezanikol a záložný veriteľ (žalovaná) je naďalej oprávnená požadovať uspokojenie svojej pohľadávky zo zálohu, s poukazom odvolacieho súdu (odsek 25 odôvodnenia rozsudku č.k. 10Co/141/2017) na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4 Obdo 102/1999, v ktorom Najvyšší súd SR vyslovil právny názor, že ak bola pohľadávka veriteľa vyplývajúca z úverovej zmluvy zabezpečená záložným právom odstúpením veriteľa od zmluvy o úvere záväzok záložného dlžníka nezanikol. Proti rozhodnutiu krajského súdu podali žalobcovia dovolanie, ktoré Najvyšší súd SR uznesením sp.zn. 1 Cdo 106/2018 zo dňa 18.12.2018 odmietol z dôvodu absencie dovolacieho dôvodu.

28. V spore 15C/167/2015 žalobcovia (navrhovatelia) podali návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhali uloženia povinnosti žalovanej zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou, predmetom ktorej boli nehnuteľnosti vo vlastníctve žalovaných evidovaných na LV č. 505. Uznesením č.k. 15C/167/2015-106 zo dňa 12.05.2015 súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol, pričom po podaní odvolania zo strany žalobcov Krajský súd v Žiline uznesením č.k. 8Co/401/2015-124 zo dňa 14.07.2015 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrhu vyhovel a žalovanej uložil povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 23.07.2015 a stratilo účinnosť právoplatnosťou rozhodnutia vo veci samej, t.j. dňom 02.01.2018.

29. V spore sp.zn. 7Csp/81/2017 sa žalobkyňa (ČSOB stavebná sporiteľňa a.s.) domáhala voči žalovanému 1/ (Z. K.) a žalovanej 2/ (L. K.Á.) zaplata sumy 65.021,82 eur s príslušenstvom ako pohľadávky pôvodne zo zmluvy č. XXXXXXXXX/XXXXXXXXXX zo dňa 28.12.2006 zabezpečenej záložným právom k nehnuteľnostiam vo vlastníctve žalovaných evidovaných na X. Č.. XXX titulom vydania bezdôvodného obohatenia z označenej zmluvy. Konanie právoplatne skončilo dňa 24.06.2020 rozsudkom súdu prvej inštancie č.k. 7Csp/81/2017-372 zo dňa 26.04.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 7Co/256/2018-483 zo dňa 24.06.2020 tak, že žalobu súd zamietol v celom rozsahu z dôvodu, že nárok žalobkyne titulom bezdôvodného obohatenia zo zmluvy č. XXXXXXXXX/XXXXXXXXXX zo strany žalovaných je premlčaný.

30. Základnou podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je existencia zákonného dôvodu vedúceho k jeho nariadeniu. Podľa CSP takýmito dôvodmi sú právny a faktický stav medzi stranami, ktorý

vyžaduje rýchlu, hoci len dočasnú úpravu pomerov alebo obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. V oboch prípadoch musí navrhovateľ neodkladného opatrenia súdu preukázať, že absencia takejto dočasnej úpravy pomerov by mala za následok reálne a bezprostredné ohrozenie uplatňovaného nároku. Z dočasného charakteru neodkladného opatrenia vyplýva aj osobitný postup súdu pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení, kde vzhľadom na záujem o včasnú ochranu bezprostredne ohrozených práv a oprávnených záujmov strán, nemusí byť dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie pri rozhodovaní o veci samej. Avšak navrhovateľ musí v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia označiť dôkazy, ktorých sa dovoľáva, a to jednak tie, ktoré osvedčujú uplatnený nárok, ako aj tie, ktoré osvedčujú existenciu reálnej a bezprostrednej ujmy na právnom alebo faktickom postavení strán. Miera osvedčenia sa riadi situáciou, najmä naliehavosťou riešenia. Z povahy neodkladných opatrení vyplýva, že nebudú zisťované alebo osvedčované všetky skutočnosti, ktoré by súd musel mať zistené, keby mal vydať konečné rozhodnutie. Súd sa preto obmedzí len na osvedčenie tých najzákladnejších skutočností, aby mohol posúdiť, či tu popripade môže byť nárok, ktorého neodkladnú úpravu si okolnosti vyžadujú, že toto právo je porušené a že k jeho ochrane je potrebné nariadiť práve navrhované neodkladné opatrenia.

31. V zmysle § 324 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd podľa okolností nariadiť pred začatím konania, počas alebo po jeho skončení. Súd sa nestotožnil s názorom navrhovateľov, ktorí uviedli, že návrhom sa domáhajú nariadenia neodkladného opatrenia po skončení konania vedeného pod sp.zn. 7Csp/81/2017. Súd vychádzal z obsahu podaného návrhu a tento vyhodnotil ako návrh na nariadenie neodkladného opatrenia pred začatím konania.

32. Zákon v ust. § 325 ods. 1 CSP predpokladá dva dôvody pre uplatnenie tejto formy procesného zabezpečenia a to jednak potrebu bezodkladne upraviť pomery a jednak obavu, že exekúcia bude ohrozená. Navrhovatelia podali návrh na nariadenie neodkladného opatrenia pre potrebu bezodkladne upraviť pomery medzi stranami sporu.

33. Poukazom na § 326 ods. 1 CSP súd uvádza, že ten, kto požaduje nariadenie neodkladného opatrenia, je povinný opísať rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov. Zároveň je povinný opísať skutočnosti hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Z uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva požiadavka kumulatívneho splnenia podmienok, za ktorých môže dôjsť k nariadeniu neodkladného opatrenia, a to: 1/ hodnoverné opísanie skutočností odôvodňujúcich dôvodnosť a trvanie nároku a 2/ opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov. Súd teda skúma, či je osvedčená existencia právneho vzťahu medzi sporovými stranami a či navrhovateľmi tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov.

34. Súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie, t.j. nie je nevyhnutné vykonať také dokazovanie, ako je potrebné pre rozhodovanie vo veci samej. Samotný nárok teda nemusí byť preukázaný nepochybné. Súd vychádza len z návrhu a z priložených listinných dôkazov.

35. V zmysle ust. § 329 ods. 1 CSP, v záujme zjednodušeného a zrýchleného procesného postupu súdu, čo zodpovedá osobitnej povahe tohto inštitútu, súd o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodoval bez výsluchu strán a bez nariadenia pojednávania. Pri rozhodovaní sa súd oboznámil so skutkovými tvrdeniami navrhovateľov v podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a s listinnými dôkazmi, ktoré tvoria obsah súdneho spisu. V rozsahu potrebnom k rozhodnutiu o podanom návrhu sa súd oboznámil aj s obsahom pripojených súdnych spisov sp.zn. 15C/167/2015 a 7Csp/81/2017.

36. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, z vyššie osvedčených skutočností z predložených listinných dôkazov ako aj z predchádzajúcich právoplatne skončených konaní mal súd osvedčené nasledovné skutočnosti:

37. Na základe Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX vznikla žalovanej voči navrhovateľom pohľadávka vo výške 1.500.000,00 Sk titulom poskytnutého medziúveru a vo výške 150.000,00 Sk titulom poskytnutého stavebného úveru. Pohľadávka bola zabezpečená Zmluvou o zriadení záložného práva č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX-J., ktorú súd vyhodnotil

ako platne uzavretú so všetkými zákonom vyžadovanými náležitosťami (odsek 23 odôvodnenia rozsudku č.k. 10Co/141/2017). Na základe tejto zmluvy bolo zriadené záložné právo zapísané vkladom do katastra nehnuteľností dňa 15.01.2007 pod č. 4720/2006. Predmetom záložného práva sú nehnuteľnosti vo vlastníctve navrhovateľov zapísané na X. Č.. XXX. Ďalej mal súd osvedčené, že žalovaná od úverovej zmluvy odstúpila, čím právny vzťah založený úverovou zmluvou zanikol, avšak záväzok navrhovateľov vyplývajúci z úverovej zmluvy (zabezpečený záložným právom) nezanikol, pretože dôvod zániku záložného práva v dôsledku odstúpenia od zmluvy Občiansky zákonník neupravuje (§ 151 md ods. 1 OZ) a teda záložný veriteľ (žalovaná) je naďalej oprávnená požadovať uspokojenie svojej pohľadávky zo zálohu, s poukazom odvolacieho súdu (odsek 25 odôvodnenia rozsudku č.k. 10Co/141/2017) na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4 Obdo 102/1999, v ktorom Najvyšší súd SR vyslovil právny názor, že ak bola pohľadávka veriteľa vyplývajúca z úverovej zmluvy zabezpečená záložným právom odstúpením veriteľa od zmluvy o úvere záväzok záložného dlžníka nezanikol.

38. Medzi stranami vznikol nový právny vzťah, z ktorého si žalovaná v konaní sp.zn. 7Csp/81/2017 uplatnila pohľadávku (z pôvodnej úverovej zmluvy) na zaplatenie 65.021,82 eur titulom bezdôvodného obohatenia. V konaní súd právoplatne rozhodol, že nárok žalovanej je premlčaný.

39. Podľa § 151j ods. 2 OZ, ak pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je riadne a včas splnená môže sa záložný veriteľ uspokojiť alebo domáhať sa uspokojenia zo zálohu aj vtedy, keď zabezpečená pohľadávka je premlčaná.

40. Podľa § 54a OZ, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahraďiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možné len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

41. Zavedenie ustanovenia § 54a OZ ako osobitnej úpravy uplatňovania premlčaných nárokov zo spotrebiteľských zmlúv nadobudlo účinnosť dňa 05.12.2018 novelou Občianskeho zákonníka č. 343/2018 Z.z.. Z dôvodovej správy vyplýva, že „pri subjektívnych majetkových právach zo spotrebiteľskej zmluvy je opodstatnené, aby sa po uplynutí premlčacej doby tieto práva dostali „ex lege“ do polohy naturálnych záväzkov. Po uplynutí premlčacej doby niet v zásade z pohľadu štátnej moci záujmu hodného ochrany na podpore vynucovania plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ak sa právo niektorej zo strán premlčalo. Cieľom právnej úpravy je vytvorenie priestoru na to, aby dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia. Právo plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy sa uplynutím premlčacej doby tak ex lege dostáva do polohy naturálneho záväzku, ktoré je možné splniť dobrovoľne povinným subjektom, avšak toto právo nemožno vymáhať proti vôli povinného subjektu (dlžníka). Premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy v zmysle navrhovanej právnej úpravy nemožno platne zabezpečiť, čo však nemá vplyv na výkon zabezpečenia v prípade, ak bolo právo zo spotrebiteľskej zmluvy zabezpečené pred uplynutím premlčacej doby Zabezpečením v tomto prípade treba rozumieť všetky zabezpečovacie inštitúty upravené v § 544 Občianskeho zákonníka vrátane záložného práva. V tejto súvislosti právna úprava výslovne uvádza, že premlčanie práva zo spotrebiteľskej zmluvy nebráni uspokojiť sa alebo domáhať sa uspokojenia zo zálohu aj v prípade, ak ide o premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy (§ 151j ods. 2 OZ). Táto právna úprava zodpovedá platnému právnomu stavu a požiadavke zabezpečenia právnej istoty veriteľov.“

42. Z uvedeného potom vyplýva, že právny poriadok pripúšťa aj vymáhanie premlčanej pohľadávky prostredníctvom zriadeného záložného práva, čo je daný prípad, keď nastala situácia, že súd v konaní 7Csp/81/2017 právoplatne rozhodol, že pohľadávka žalovanej je premlčaná, ale právne existuje, dostala sa však do polohy naturálnej obligácie, t.j. zaniklo právo žalovanej vymáhať pohľadávku súdnou cestou avšak cestou zriadeného záložného práva je to možné. Toto právo žalovanej priznáva § 151j ods. 2 OZ.

43. Návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sa navrhovatelia domáhali vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanej povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam vo vlastníctve navrhovateľov zapísaných na X. Č.. XXX. Svoj návrh dôvodili tým, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery medzi stranami, nakoľko žalobcom bola doručená výzva na obhliadku nehnuteľností z dôvodu začatia výkonu dražby spoločnosťou AUKČNÁ SPOLOČNOSŤ s.r.o., ktorú

iniciovala návrhom žalovaná z dôvodu uplatnenia si záložného práva na nehnuteľnosti vo vlastníctve navrhovateľov, čoho dôsledkom je bezprostredne hroziaca strata vlastníctva k ich nehnuteľnostiam, ktoré sú zároveň ich obydliím.

44. Súd vychádzal z vyššie uvedených osvedčených skutočností daného prípadu a dospel k záveru, že navrhovatelia osvedčili podmienku existencie právneho stavu medzi stranami, ktorý je založený právnym vzťahom zo záložnej zmluvy. Tým, že sa začal výkon dražby založených nehnuteľností, súd konštatuje aj bezprostredne hroziacu dôvodnú obavu o stratu obydlia, čím je osvedčená aj podmienka bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami. Avšak splnenie podmienky, ktorou je osvedčenie dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, túto podmienku nie je možné považovať za osvedčenú. Je právoplatne rozhodnuté, že odstúpením od úverovej zmluvy záložné právo v zmysle § 151 md ods. 1 OZ nezaniklo. Navrhovatelia v návrhu poukázali na nové skutočnosti, ktoré nastali po zamietnutí žaloby vo veci určenia neexistencie záložného práva, a to rozhodnutie vo veci 7Csp/81/2017, ktorým súd právoplatne rozhodol, že nárok žalovanej je premlčaný. Poukázali na skutočnosť, že aj napriek premlčaniu nároku žalovanej žalovaná iniciovala dražbu prostredníctvom dražobníka - AUKČNEJ SPOLOČNOSTI s.r.o.. V súvislosti so začatím výkonu dražby je nutné zdôrazniť, že v konajúcej veci právo zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy bolo zabezpečené záložným právom pred uplynutím premlčacej doby. S poukazom na § 151j ods. 2 OZ v spojení s § 54a OZ súd preto konštatuje, že splnenie zákonnej podmienky v zmysle § 326 ods. 1 CSP pre nariadenie neodkladného opatrenia súd nemal osvedčené.

45. Zároveň súd podotýka, že pri rozhodovaní o dôvodnosti nariadenia neodkladného opatrenia sa súd musí zaoberať aj otázkou práv a povinností, ktoré tvoria obsah právneho vzťahu účastníkov konania, z ktorého sa vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Súd nesmie nad rámec prípustnosti obmedziť resp. ohroziť práva a oprávnené záujmy druhej strany, v tomto prípade žalovanej. S poukazom na ust. § 151j ods. 2 OZ v prípade navrhovaného uloženia povinnosti žalovanej, aby sa zdržala výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam zaťaženým záložným právom, by súd konal v rozpore s cit. zákonným ustanovením, čím by došlo k ohrozeniu práva žalovanej.

46. Vzhľadom k vyššie uvedeným dôvodom súd konštatuje, že neboli splnené predpoklady týkajúce sa nariadenia neodkladného opatrenia, preto nie je možné návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť, nakoľko žiadané navrhované nariadenie neodkladného opatrenia by bolo v rozpore s právnym poriadkom.

47. Tu prijaté právne závery sú rozhodné pre toto konanie, t.j. pre rozhodovanie súdu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

48. V danom prípade ide o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

49. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

50. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru úspechu vo veci.

51. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodoval podľa ust. § 255 ods. 1 CSP. Súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nevyhovel, preto vo veci mala úspech žalovaná, ktorej patrí právo na náhradu trov konania. Z obsahu súdneho spisu súd zistil, že žalovanej v súvislosti s týmto konaním žiadne trovy nevznikli. Preto súd o nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní od doručenia na súde, ktorý ho vydal.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.